

ZAZA

THE ROAST OF
WISKUNDE

Londonreis 2019

2019/2020

Colofon

Aan deze schoolkrant hebben de volgende mensen meegewerkt:

Redactie:

Puck Rutten, Evelyn Pulles,
Minne Hofstad, Len Keizers,
Tijmen Kroes, Sophie Janssen,
Finn Rossen, Zahra Hohage,
Maria de Cocq, Suzanne Kuiper,
Lisa Franssen, Louise Kleij, Inez
Valize

Lay-out:

Puck Rutten, Evelyn Pulles,
Minne Hofstad, Len Keizers,
Tijmen Kroes, Sophie Janssen,
Finn Rossen, Zahra Hohage,
Maria de Cocq, Suzanne Kuiper,
Lisa Franssen, Louise Kleij, Inez
Valize

Voorpagina:

Finn Rossen

Onder begeleiding van:

Eline Smeenk, docent
Nederlands

Met dank aan:

Ferry Joosten, Heidi van
Kilsdonk, Rik van der Elst, Noa
Beekhuis, Luuk Jacobs, Hanna
Eleveld, de GSA, Lara Joosten

Welkom!

December. Het is echt de mooiste tijd van het jaar. De redactie van de Zaza wenst jullie hele fijne feestdagen! Er is zoveel om naar uit te kijken: Kerst, Chanoeka, Oud en Nieuw, maar bovenal: de XPO. Wie heeft daar nou geen zin in? Alle grappen en grollen terzijde, we hopen dat jullie genieten van deze nieuwste editie van de Zaza. In deze editie vind je de roast op wiskunde, hoe je om moet gaan met teleurstellingen en hoe je gillende mensen overleeft. Zinvolle kennis die je goed toe kan passen in het dagelijks leven, natuurlijk. Al geloof ik wel dat onze lezers ook zelf goed wiskunde kunnen roasten... Behalve het roasten vind je in deze Zaza ook een recensie over Frozen 2 en nog veel meer interessante artikelen.

~de redactie

Inhoud

Fietsen? Liever niet!	4
Recensie Frozen 2	5
Interview met Ferry Joosten	6
6 foute kersttruien	9
Hoe overleef je gillende mensen	10
Inktober	12
Pauze-talen	14
De roast of wiskunde	15
Plantaardig, dieraardig, mensaardig, wereldaardig	16
Londenreis 2019	20
Interview met Rik van der Elst	22
West Side Story: De audities	24
De cursus omgaan met teleurstellingen gaat helaas niet door	25
Taalgebruik op social media	26
Top 5 kerstvakantie vakantielanden	28
Marlon Brando	29
Protest tegen Paarse Vrijdag	30
Interview met Heidi van Kilsdonk	32

Fietsen? Liever niet!

Heb jij ook altijd zo'n hekel aan naar school fietsen? Vooral in de winter is het vreselijk. Met die koude wind... En ook nog eens regen! Hieronder staan een paar tips waardoor het fietsen iets minder naar wordt.

Tip 1:

Kleed je goed aan! Het wordt natuurlijk geen betere ervaring als je half dood vriest. Daarom moet je warme kleren aan doen, die geen wind doorlaten. Als het regent, is het ook verstandig om een regenjas aan te doen. Warme handschoenen, een sjaal en een muts zijn ook fijn. Je moet ook goed werkende lampen op je fiets hebben. In de winter wordt het pas laat licht, dus de kans is groot dat je af en toe in het donker naar school moet fietsen. Met een lamp voorkom je ongelukken...

Tip 2:

Probeer een fietsmaatje te vinden. Het is altijd leuker om samen te fietsen. Dan zit je niet alleen de hele tijd in de regen te fietsen. Natuurlijk kun je ook muziek luisteren als er geen vrienden in de buurt wonen. Probeer dan een beetje vrolijke nummers op te zetten die je afleiden van de kou.

Tip 3:

Je moet ook niet te laat van huis weggaan. Dat wordt een ramp om dan te fietsen. Dan heb je haast omdat je te laat bent, en dan moet je ook nog eens in de koude regen fietsen! Daar wordt niemand blij van. Zorg daarom dat je op tijd vertrekt. Misschien je tas al de dag van tevoren inpakken, of gewoon de wekker iets eerder zetten.

Tip 4:

Als het weer echt te erg is, kan je ook gebracht worden. Smeek even aan je ouders of ze je willen brengen. Als ze echt geen zin hebben, kan je altijd met de bus. Het is een beetje prijzig, maar beter dan in de regen fietsen...

Zahra

FROZEN 2

Recensie

Na het enorme succes van Frozen, is er eindelijk (het duurde zes jaar!) een vervolg gekomen op de film. De merchandise van deel 1 heeft die volle zes jaar in de winkels gelegen, alle meisjes wilden verkleed zijn als Anna of Elsa. Ook de liedjes zoals *Love is an open door*, *Do you wanna build a snowman* en natuurlijk *Let it go* waren een groot succes; iedereen kan ze meezingen. Nu er een tweede deel van deze wereldwijde kaskraker is uitgebracht, is de vraag natuurlijk of deze film deel 1 weet te overtreffen.

Aan het begin van Frozen 2 zien we het dorpje Arendelle een paar jaren na het einde van deel 1. Elsa is koningin, Anna en Kristoff zijn nog een koppel en ook Olaf en Sven wonen in Arendelle. Iedereen is vrolijk en leeft vredig, maar niet voor lang... Elsa begint een stem te horen, die zingend om hulp roept. Met het hele clubje gaan ze vervolgens op reis naar een soort magisch bos, omdat blijkt dat de stem daar vandaan komt. Het hele verhaal speelt zich verder af in dat bos, dat veel geheimen blijkt te hebben. Ze komen meer te weten over Elsa's krachten, die behoorlijk op de proef worden gesteld.

Visueel is deze film erg mooi gemaakt, vooral in vergelijking met het eerste deel. Ook de liedjes in dit deel zijn erg goed. Misschien wel leuker dan *Let it go*, maar dat zou ook kunnen omdat iedereen *Let it go* al veel te vaak heeft gehoord. Deze hit wordt nu vervangen door *Into the unknown*, waarin Elsa zingt over de stem die om hulp roept en die alleen zij kan horen. Olaf's sololied, waarin hij vertelt dat alles beter en duidelijker is als hij ouder is (*When I am older*), vind ik leuker dan *In summer*. Ook Kristoff had in deel 2 een solo, dat was dan wel weer echt verschrikkelijk. In de film werd dit neergezet als een soort hippe videoclip, wat nergens op sloeg.

Iedereen heeft zijn eigen smaak, en daarom zou het zomaar kunnen zijn dat anderen de liedjes in Frozen (1) leuker vonden. De verhaallijn van het vervolg is wel wat minder. Leuk bedacht, dat alles zich afspeelt in zo'n magisch bos, maar daar blijft het dan ook bij. Het verhaal is wat slapjes, alhoewel het natuurlijk erg moeilijk is om een sterk, boeiend vervolg te bedenken op een kaskraker. De introductie van een paar nieuwe figuren maakt de film wel interessanter. Een groot verschil met deel 1 is dat ik Frozen 2 een stuk 'spannender' vond. Als je bedenkt dat kinderen van vijf tot tien jaar ook naar deze film kijken, is het misschien soms zelfs een beetje eng. Op een moment in de film bijvoorbeeld werd Elsa achterna gezeten in de zee door een een of ander paard, bestaand uit water. Het paard kwam een beetje griezelig over: opeens verscheen zo'n dik paardenhoofd in beeld en ik kan me voorstellen dat kinderen daarvan schrikken. Ik daarentegen vond het helemaal niet eng.

Over het algemeen is Frozen 2 dus eigenlijk een prima film. Het is niet te verwachten dat het net zo'n groot succes wordt als het eerste deel, maar het kan ermee door. Een tweede deel was dan ook bijna onvermijdelijk: het is iets waar alle fans jaren op hebben gehoopt. Het vervolg is zeker de moeite waard om te zien (in 3D).

Interview met Ferry Joosten

“Ik vind het eigenlijk heel leuk om geïnterviewd te worden. Ik werk hier namelijk nog niet zo lang en ook niet heel veel, maar 50% per week. Veel mensen zullen mij dus niet kennen. Misschien dat leerlingen en ook wel leraren mij iets beter leren kennen. Ik heb 2 banen en met mijn gezin erbij heb ik het dus best wel druk. Daarom werk ik hier ook niet full-time.”

In de vorige editie van de Zaza hebben we Ellis Deeder geïnterviewd. Zij heeft Ferry genomineerd voor deze editie! Ferry geeft hier sinds vorig jaar Engels, na hiervoor op een andere school hebben gewerkt. Hij is getrouwd en heeft 3 kinderen, van 6, 4 en anderhalf jaar. Hij geeft sportlessen en heeft een eigen sportschool waar hij 3 avonden in de week en in het weekend te vinden is. Hij sport veel en het is ook zijn grootste hobby.

Wat wil je ooit nog een keertje doen?

Ik geef aikidoles op mijn eigen sportschooltje en ik zou graag een keer in het buitenland les of stage willen geven. Aikido is trouwens een soort judo, maar dan anders.

Ik ben vierdegraads zwarte band in aikido. Ik ben begonnen toen ik nog studeerde, ik was toen denk ik 21. Een studiegenoot van mij deed aan aikido en vroeg of ik een keer meeging. Ik geef hier ook les in op mijn sportschool. Ik heb geen sportschool met allemaal fitnessapparatuur, ik heb een dojo (zaal waar mensen Japanse vechtsporten beoefenen) waar ik les in geef. Vroeger was ik niet zo sportief, ik woonde namelijk in Grubbenvorst. Dat ligt in de buurt van Venlo waar ik naar school ging. Ik moest iedere dag 10 kilometer heen en terug fietsen en had geen zin om daarbuiten nog aan sport te doen.

Wat vind je nou echt kenmerkend aan jezelf?

Dat ik niet stil kan zitten, altijd iets moet doen. Veel verschillende dingen moet ik doen, de hele tijd ben ik op zoek naar nieuwe dingen. Dat vind ik echt kenmerkend aan mezelf. Dat is ook de reden dat ik zoveel sport. Ik kan echt niet stil zitten. Ik moet echt bewegen. Ik denk dat ze zouden zeggen dat ik ADHD zou hebben, als ik vroeger hetzelfde had gehad.

Heb je nog plannen voor de kerstvakantie?

Jazeker. Voor de kerst gaan wij naar Schotland en na oud en nieuw komen we weer terug. Dus wij zijn met Kerst en Oud en nieuw niet thuis, want wij zitten twee weken in Schotland met het hele gezin. Daar is het ongeveer 0 graden denk ik, dus lekker koud.

De favorieten van Ferry

Boek:
A little Life van
Hanya Yanagihara

Vakantieland:
Frankrijk

Eten:
Erwtensoep

Dier:
Kat

Wat voor leerling was jij vroeger?

Ik weet niet zo heel veel meer van mijn middelbare school, ik ben eigenlijk alles een beetje vergeten, maar wat ik nog wel weet is dat ik helemaal niets deed. Ik was niet een leerling die erg lastig was. Ik zat gewoon in de les en verder had je geen last van me, maar ik maakte nooit mijn huiswerk. Qua voorbereiding van toetsen deed ik ook nooit zo heel veel, het ging allemaal vrij makkelijk bij mij. Ik ben uiteindelijk wel goed terecht gekomen, denk ik.

Je zei dat je wel heel druk was, hadden docenten daar geen last van?

Nee, ik was toen best rustig, ik ben later pas heel druk geworden. In de les deed ik gewoon niks. Ik lag gewoon een beetje in mijn bank en ik had er nooit zoveel zin in.

Waarom ben je docent Engels geworden?

Toen ik klaar was met mijn middelbare school wist ik niet zo goed wat ik moest doen. Ik heb toen een half jaar in Engeland in een hotel gewerkt. Toen ik weer terug was in Nederland wist ik eigenlijk nog steeds niet wat ik moest doen, maar toen dacht ik: ik ben in Engeland geweest, laat ik maar Engels gaan studeren. Nadat ik klaar was met die studie had ik zoiets van: ja, wat moet ik nu? Toen ben ik eigenlijk gewoon docent Engels geworden. Ik heb er nooit zo over nagedacht.

Vind je het dan wel leuk?

Het is wel heel leuk hoor, maar ik heb vroeger nooit gedacht: nou, nu word ik docent Engels! Sommige mensen hebben heel duidelijk voor zich dat ze leraar worden, ik had dat niet. Bij mij is het gewoon gebeurd. Naar Engeland geweest, gestudeerd, nou, dan word ik wel docent. Ik vind de doelgroep mensen ook wel heel leuk.

“Ik zie die stiftten liggen en denk: ik ga lekker die kleurplaat inkleuren”

Wat vind je stom?

Duits. Toen ik dat na de derde kon laten vallen heb ik dat meteen gedaan. Nederlands, Engels, Frans en Latijn gingen mij heel goed af, alleen in Duits had ik helemaal geen zin meer. In natuurkunde en wiskunde was ik ook niet zo goed. Vooral natuurkunde kon ik echt niet en dat vond ik daarom een stom vak. Verder kan ik ook niet goed tegen mensen die niet eerlijk zijn. Wat er ook gebeurt: ik blijf gewoon eerlijk. Ik word er niet boos over want daar heb ik moeite mee. Als mensen iets verkeerd doen, vind ik dat jammer maar ik zal nooit boos worden. Vaak heeft het ook geen zin om kwaad te worden.

“Ik ben vierdegraads ZWARTE BAND in Aikido”

Is er iets wat niemand van jou weet?

Ik kleur van de tekeningen van mijn kinderen in. Ik kleur ze stiekem in als zij op bed liggen. Ik zie die stiften liggen en denk: ik ga lekker die kleurplaat inkleuren.

Wie wil jij dat we de volgende keer interviewen?

Ik denk dat het wel leuk om Anne Duis, een conciërge hier op school, te interviewen. Hij is vorig jaar tegelijkertijd met mij begonnen op deze school en ik heb zo'n vijftien jaar geleden samen met hem bij de supermarkt gewerkt.

Louise en Suzanne

6 FOUTE kersttruien

Een kersttrui waar een vakje in zit voor je telefoon, zodat je op je telefoon een haardvuurtje op kan zoeken en het lijkt of er een haardje op je trui brandt.

Als je deze trui aan hebt, lijkt het net of je een elf bent. Niet #selfie, maar #elfie!

Hoe geweldig is deze kersttrui? Je bent gewoon een wandelende kerstboom als je deze trui aan hebt! Bovenop de trui staat een gouden ster, net als bij een echte kerstboom.

Een kersttrui waar je met twee personen in past! Hoe leuk? I've been nice. I've been naughty. Nu nog even uitvechten wie aan de groene kant mag...!

Dit is een van de foutste van dit hele lijstje! De kerstman schrijft geen merry christmas, maar hij plast het in de sneeuw. Deze kersttrui kan je niet zomaar dragen bij het familiediner.

Dit is wel de aller aller foutste kersttrui van het lijstje! Een bodybuilder met Donald Trump als hoofd! Deze zou iedereen wel als kerstman willen...

Evelyn
en Minne

AAAAAA

Hoe overleef je gillende mensen?

Meisjes die schreeuwen dat wiskunde 'erop staat', docenten die kwaad zijn dat je weer te laat bent en brugklassers die blijkbaar besloten hebben dat de gang een speelhal is. Binnen school kom je ze nogal vaak tegen: gillende mensen. Super irritant, maar wat kan je eraan doen? En is het schadelijk?

Natuurkundeles

Om die laatste vraag te beantwoorden: nee, het is niet schadelijk. In ieder geval niet voor je oren. Geluid wordt gemeten in decibel, afgekort tot dB. Iemand die heel hard schreeuwt, produceert tussen de 80 en 90 decibel, niet genoeg om echt schadelijk te zijn. De pijngrens ligt namelijk op 140. Geluiden van 103 dB of meer kunnen je gehoor binnen 5 minuten beschadigen, maar zelfs als je dagelijks meerdere keren wordt blootgesteld aan geschreeuw zijn deze hoeveelheden niet genoeg om echt gehoorschade op te lopen.

Geluid werkt namelijk zo: als het trillende vlak van een luidspreker naar voren beweegt, drukt hij de lucht ervoor in elkaar. De luchtdruk daar stijgt. En net als een veer, zet de luchtdruk weer uit, waardoor de lucht ernaast wordt ingedrukt en weer uitzet.

Geluid bestaat dus uit bewegende golven van hoge en lage druk. Hoe meer luchtdruk er verplaatst wordt, hoe harder het geluid. De snelheid waarmee hoge en lage druk afwisselen bepaalt of een geluid hoog of laag klinkt. Deze trillingsnelheid wordt uitgedrukt in Hertz. Tot zover de theorieles natuurkunde.

Biologie

Stel: er is iets wat geluid maakt, laten we voor het gemak even het voorbeeld van de luidspreker nemen. De geluidstrillingen die de luidspreker maakt worden opgevangen door je oorschelp. De trillingen worden daarna doorgegeven aan het trommelveel en de gehoorbeentjes. Dit zijn de kleinste botjes in je lichaam. De trillingen komen daarna terecht in het slakkenhuis. Het slakkenhuis is een opgerolde buis vol vloeistof waar duizenden trilhaartjes de trillingen doorgeven aan de gehoorzenuw. De zenuw geeft het dan weer door aan je hersenen, waar het geluid herkend wordt.

De trilhaartjes in het slakkenhuis, daar gaat het om. Trilhaartjes gaan kapot als je te vaak of te langdurig aan te hard geluid wordt blootgesteld. Als die haartjes kapot gaan, dan kunnen ze niet meer gemaakt worden en als er te veel kapot gaan, blijven er niet genoeg over om geluiden door te geven. Je wordt dus slechthorend of je hoort een piep in je oor. Deze gehoorschade heet tinnitus. Een geluid van 80 decibel, iemand die schreeuwt dus, kun je zo'n 8 uur per dag veilig horen. Dus als je 2 uurtjes op het studieplein zit, haal je die 8 uur al bijna niet meer.

Mentale schade

Het is misschien niet schadelijk voor je gehoor, maar mentaal kan het wel schadelijk zijn. Mensen schreeuwen om verschillende redenen, bijvoorbeeld als ze blij, boos of bang zijn, ze pijn hebben of als wiskunde erop staat. Als je dagelijks te maken krijgt met boze docenten, ouders en andere leerlingen zou het wel eens effect kunnen hebben op je mentale gezondheid.

Mensen die naar je schreeuwen als ze boos op je zijn geven je een gevoel van onzekerheid en angst. Dit zou in grote hoeveelheden behoorlijk schadelijk kunnen zijn, maar dan moet het wel echt heel heftig zijn. Je zou ook stress kunnen ervaren door veel geschreeuw. School is al stressgevend genoeg, dus als er dan ook nog veel geschreeuw bij komt, wordt het helemaal erg. Niet zo goed dus.

Wiskunde staat erop!

Wat je moet doen als iemand schreeuwt? Het ligt er natuurlijk een beetje aan wie, maar in het geval van een paar brugklassertjes die schreeuwend door, naar hun mening, een grote apenkooizaal rennen, zou je het kunnen negeren, keihard terugschreeuwen of ze gewoon een dreun geven (hoewel dat fysiek schadelijk is en helaas ook verboden).

Suzanne

Inktober

Op dit moment is er in de aula een expositie te zien. Hier worden de tekeningen van Luuk (V5C), Noa (V4A) en Hannah (H5) van een tekenchallenge genaamd Inktober tentoongesteld.

Wie zijn jullie?

Wij zijn Luuk Jacobs (16) uit Beuningen, Noa Beekhuizen (15) uit Malden en Dukenburg en Hannah Eleveld (16) uit Oosterhout. Je kan ons vinden op instagram: @starberryluki, @nootjeb_art en @shadowart_015. Wij zitten ook allemaal in commissies.

Inktober is een tekenchallenge waarbij je elke dag van oktober een tekening in inkt maakt met een bijpassend thema. Het is bedacht door een tekenaar die erg actief is op het internet: Jake Parker. Hij had het eerst voor zichzelf verzonnen, maar het idee is verspreid in de online art community.

Wat was jullie favoriete thema?

Luuk: Ik ben dan geneigd om antwoord te geven op welke het best gelukt is. Het is echt heel lastig, maar ik heb drie favorieten. Ik vond *ancient* heel erg leuk, daarvoor heb ik een oudere vrouw getekend die in een disneyfilm als oma wijs advies zou geven. *Ride* was heel goed gelukt, een heks op een bezem. Ook *catch* vond ik heel erg mooi, omdat hij een beetje op een vintage filmposter leek.

Noa: Mijn favoriete was *mindless*, Ik vond die heel goed gelukt. Ook ik vond *ripe* goed gelukt, ook al paste die niet helemaal bij het thema.

Hannah: *Ring* was echt mijn favoriete thema. Ik ben heel trots op hoe die tot stand is gekomen.

Hoe ging het?

Hannah: Ik zou zeggen dat het niet heel erg fantastisch ging. Door mijn profielwerkstuk mocht ik niet tekenen van mijn ouders. Ik heb dus geprobeerd om het bij te werken, maar dat is niet helemaal gelukt.

Luuk: Ik heb wel mijn leven een beetje aan de kant moeten zetten. Pas vanaf dag drie begon ik een flow te krijgen, vanaf dat moment ging het wel soepel. Het enige irritante was dat mijn werktijden van acht tot tien uur 's avonds waren, soms ben ik wel tot kwart voor twaalf doorgegaan en heb ik het nog net op de valreep gepost.

Noa: Ik heb voor Inktober heel veel vooruit gewerkt. Ik ging een weekend weg en ik had veel gepland. Doordat ik zoveel vooruit moest werken ging het eigenlijk wel soepel.

Hoe voelden jullie je toen je te horen kreeg dat je werk in de aula zou hangen?

Noa: Ik vond het echt geweldig. Het is de eerste keer dat mijn tekenwerk erkend wordt. Ik was wel even verbaasd.

Hannah: Ik was heel enthousiast toen ik het te horen kreeg. Ik ben namelijk niet erg zeker van mijn tekenkunsten waardoor ik heel blij ben dat mijn boekje tentoongesteld ging worden.

Luuk: Ik was meteen helemaal enthousiast toen ik werd benaderd door Jannie. Zij vertelde me dat ze om twaalf uur 's nachts wakker werd met het idee dat het een expositie moest worden.

Willen jullie later nog iets met kunst doen?

Noa: Dat was wel mijn plan, maar ik heb nog geen idee wat ik zou moeten doen. Op dit moment doe ik gewoon wat ik leuk vind en ik zie wel waar ik uitkom. Ik moet daar misschien wel over na gaan denken, zodat ik een doel heb voor mezelf. Maar op dit moment bestaat dat nog niet.

Hannah: Het lijkt mij fantastisch om later nog wat met kunst te gaan doen al weet ik niet of ik het wel redt in de kunstwereld. Het mij heel erg leuk lijkt om als extraatje mijn kunst te verkopen, daarom ben ik me aan het voorbereiden om op tomofair Nijmegen te gaan staan met een kraampje samen met Luuk. We weten alleen nog niet goed hoe we dat aan gaan pakken. Ik zou dolgraag mijn kunst willen verkopen maar dat lukt gewoon nog niet omdat ik niet teken wat mensen leuk vinden en dat vind ik zelf jammer. Maar ik blijf gewoon tekenen omdat ik het leuk vindt om te doen.

Luuk: Ik wil game art gaan studeren op de hogeschool Utrecht. Dat is al heel lang mijn droomstudie. Ik heb ook naar de studie in Breda gekeken, maar dat gaat veel meer over de techniek die erachter zit. Je wordt er meer opgeleid voor de industrie. Bij de HKU wordt je echt opgeleid om je eigen ideeën te ontwikkelen. Dat lijkt mij veel leuker, als het lukt natuurlijk. Daarna wil ik mijn eigen game lanceren, met mijn ideeën en verhaal erin. Ik moet dan wel gaan samenwerken met een programmeur. Ik kan namelijk echt niet programmeren, maar ik heb wel heel veel ideeën die leuk zouden kunnen zijn. Dus als er nog iemand is die een beetje kan programmeren, kom naar me toe.

Tekenen jullie veel?

Noa: Opzich wel, maar ik zet lang niet alles online. Ik teken vooral veel als ik me tijdens de les verveel, gewoon schetsen. Ik teken het liefst met potloden en copic markers. Vaak heeft het een beetje een duister randje.

Luuk: Ja. Ik teken best wel veel. Ik doe ook veel digitaal, maar daar heb ik nog niks van gepost. Ik ben heel erg van de fantasy art, dat is ook de stijl die ik met inktober heb ontwikkelt. Zwart witte vlakken, maar ook met kleuraccenten erin.

Hannah: De hoeveelheid dat ik teken hangt ervan af of ik tijd heb of niet, sommige dagen heb ik het gewoon te druk om te gaan tekenen ook al zou ik het zo graag willen. Ook ligt het er aan of ik inspiratie heb. Mijn favoriete tekenstijl is toch wel zwart-wit, ik werk ook wel in kleur met waterverf, ik ben daar nog heel veel mee aan het oefenen om er beter in te worden. Tot die tijd hou ik me wat meer bezig met zwart-wit tekeningen.

Je kunt deze drie kunstenaars volgend jaar weer verwachten met Inktober. Of er dan weer een expositie komt is nog onduidelijk, maar zij zullen in elk geval weer meedoen!

Pauze- talen

Je kent het vast wel, je zit met je vrienden aan een tafel, je wilt iets zeggen, maar je weet niet meer wat het in het Nederlands is... Bij mij en mijn vrienden is dat best vaak het geval. De zin begint met: "Ja, zometeen heb ik dus een keuzeur" en het eindigt met "And I don't have my books with me, what am I going to do?"

Als ik door de gangen loop, word ik snel aangespoord door mijn vrienden met teksten zoals: "Hurry up, maybe the noodles are still there!" Ik hoor dan ook regelmatig andere kinderen Engels met elkaar praten, en ik vind dat zelf heel gezellig. Soms nog een paar woordjes Frans erdoorheen, zoals: "Heb jij een schaar voor mij?" En dan krijg je een antwoord: "Qu'as-tu dit? Nou ja, soms begrijpt iemand dat antwoord niet, en dan gaat het gesprek weer verder in het Nederlands. Maar soms gaat het natuurlijk ook goed, en dan krijg je een netjes geformuleerd antwoord terug: "Si vous avez des ciseaux?"

Ik vind het jammer dat er iets minder Frans gesproken wordt dan Engels, maar ik begrijp het wel, het is natuurlijk wel iets moeilijker, al was dit vroeger wel anders. Par opposition à l'anglais et au français, l'allemand est à peine parlé à l'école. Oh, excusez-moi. In tegenstelling tot Engels en Frans, wordt Duits hier haast niet gesproken. Dat vind ik eigenlijk wel jammer. Als ik door de gangen loop, hoor ik niemand ook maar een Duits woordje zeggen. Dat terwijl Duitsland veel dichterbij ligt dan Engeland of Frankrijk. Nou ja, misschien ligt het aan mij, moet ik beter luisteren.

Of Spaans, een taal die hier gewoon prima wordt onderwezen volgens mij. Ik hoor het niet. Soms word ik wel eens geappt, met dan een antwoord op een vraag: Lo siento (geen idee wat het betekent, google translate zegt dat het 'het spijt me' betekent). Maar dan komt de taal die ik overal hoor. Italiaa..., ik bedoel: Nederlands!

Iedereen spreekt het, duh, vind je het heel gek? Dus, vind je het leuk om meer te ontdekken? Ben jij benieuwd naar andere talen (Italiaans, Pools, Hebreeuws, Koreaans, Grieks, Latijns)? Begin dan gewoon een keer een gesprek met iemand die deze taal al spreekt! Waarschijnlijk kan deze persoon je heel goed verder helpen! C'est très fantastique, oui?

Finn

De roast of wiskunde

Deze roast brandt harder dan 360°

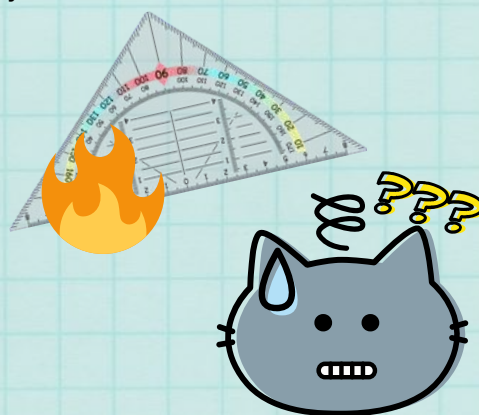
Volgens VanDale.nl is de definitie van wiskunde het volgende: wetenschap die zich bezighoudt met de eigenschappen van als zelfstandige gegevens beschouwde grootheden. Zelfs de definitie van wiskunde is niet te begrijpen. En dan zitten er nog niet eens getallen bij... Het ergste is als de letters en de getallen gemixt worden. Wat is dit, een stomme kom soep met verwarde figuurvermicelli? Doe even normaal.

Op dit moment zijn we gewoon onredelijk bezig want bepaalde aspecten van de wiskunde heb je nodig binnen je studie en daarbij helpt wiskunde ook nog met het leren van redeneren op een andere manier. Ik raad dan ook de mensen die op die manier kunnen redeneren vooral aan om alles met wiskunde te doen wat ze kunnen, als ze mij, en alle anderen die absoluut niet op deze manier redeneren, maar gewoon met rust laten.

We verplichten wiskundigen toch ook niet om geschiedenis te kunnen, of om maatschappijwetenschappen te beheersen? Allebei vakken die belangrijk zijn in de ontwikkeling en politieke deelname van jonge individuen. Zij die wiskunde niet leuk vinden kun je toch niet overhalen, en dit zou je ook niet moeten willen.

De geodriehoek. Bijna net zo breekbaar als mijn geduld als het komt tot wiskunde. Maar even serieus, heeft iemand ooit langer dan 3 maanden met een geodriehoek gedaan? Wat mij betreft is dat tovenarij, nog meer dan wiskunde. En dat zegt iets, want wiskunde is echt abracadabra voor ieder sterfelijk individu. Nog erger: de grafische rekenmachine. Zoveel knoppen en functies (en meer dan 100 euro) om vervolgens te zakken op wiskunde. En ten slotte, natuurlijk, de passer. De enige cirkel die ik hoef te tekenen bij wiskunde is de vicieuze cirkel waar ik me in bevind als het komt tot de opdrachten niet begrijpen, de toets slecht doen en vervolgens mezelf beloven dat ik het de volgende keer beter zal doen. Lief hoor wiskunde, maar ik pas.

Het wiskundelokaal is trouwens ook de enige plek waar niemand vragen stelt over rare handelingen en aankopen. Dit is werkelijk de enige plaats waar iemand 60 watermeloenen nodig heeft of de groei van de knotskeverbevolking in de jaren '80 in Varik wil berekenen. Als de voorbeelden niet eens serieus zijn, moet je nagaan hoe hard je je best zou moeten doen om deze sommen in het dagelijks leven te gebruiken! Dan doen ze dat soort achterlijke dingen en gaan ze aan mij vragen of ik het op kan lossen. Lieve wiskunde, doe het lekker zelf.

Het allermooiste aan wiskunde is eigenlijk dit: wanneer leerlingen vragen wat ze nou in vredesnaam aan wiskunde hebben, zullen de docenten altijd zeggen dat ze het op een dag tegen zullen komen. Toch kan ik niet zeggen dat ik vaak logaritmes of de ABC-formule erg vaak tegenkom. De enige ABC-formule die ik tegenkom is dat het niet uitmaakt of ik wiskunde, a , b of c kies, de uitkomst is $<5,5$. Ik gebruik wiskunde alleen om te berekenen hoe diep mijn onvoldoende kan zijn om over te gaan, en zelfs daarvoor gebruik ik Onvoldoendehulp.nl!

Louise

Plantaardig, dieraardig, menswaardig, wereldaardig

Dat de wereld een soort van eraan gaat, hoef ik je niet te vertellen. Iedereen weet het. Geen fijn idee. Laten we daarom hoop houden, want nu kunnen we nog iets doen. Zoals veganist worden, of op z'n minst vegetariër. Dat kan namelijk een enorm verschil maken. Omdat veel mensen een beetje terugdeinzen bij de term 'veganisme', hier wat vragen en misvattingen met antwoorden.

Waarom zou je in vredesnaam veganist worden?

- **Klimaat.** De bio-industrie is verantwoordelijk voor een groot deel van de CO₂-uitstoot met opwarming van de aarde als gevolg. Ten eerste stoten dieren als koeien en schapen methaan uit tijdens het verteringsproces. Methaan draagt nog sterker bij aan het broeikas effect dan CO₂. Daarnaast worden er veel bossen gekapt om landbouwgrond te maken om veevoer op te verbouwen. Bomen nemen CO₂ op uit de lucht. Hoe minder bomen, hoe meer CO₂.
- **Dierenleed.** Niet alleen vanwege het slachten van dieren, maar ook vanwege de behandeling van vee. Kleine hokjes en uitbuiting, dat is wat er gebeurt in de bio-industrie.
- **Hongersnood.** Voor de productie van 1 kg vlees is ongeveer 25 kg veevoer nodig. Hoeveel mensen zouden wel niet kunnen eten van deze gewassen als ze niet eerst door een dier heen gaan? Eenderde van alle landbouwgrond wordt gebruikt om veevoer te verbouwen, maar als we deze grond zouden gebruiken om gewassen te verbouwen voor menselijke consumptie, dan had iedereen ruim genoeg te eten.
- **Gezondheidsproblemen.** Oké, tegenwoordig kun je makkelijk ongezond eten als veganist met alle vegan koekjes, magnums, frietjes en chips. Maar als veganist kies je ook automatisch voor andere voedingsmiddelen die een positief effect op je lichaam hebben. Je verkleint daarnaast het risico op allerlei hart- en vaatziekten.

Wat is veganisme?

Voor we het gaan hebben over de voordelen, allereerst: wat houdt het in? Veganist zijn betekent simpelweg dat je geen dierlijke producten consumeert. Geen vlees en vis dus, maar ook geen zuivel, ei en honing. Daarnaast draag je geen dingen van leer, wol of zijde.

Maar... ik heb een hekel aan vegans!

Ik snap wat je bedoelt. Fitgirls die na de vierde zin van jullie eerste kennismaking al zeggen 'Oh ja, trouwens, ik ben vegan.' En die je constant bekritisieren als je iets niet-veegans eet. Zelf word ik er ook gek van. Ik noem het dus liever 'plantaardig eten'. Plantaardig, dieraardig, menswaardig, wereldaardig: dat is het allemaal. Klinkt veel gezelliger toch?

Hoe houd ik dat ooit vol?

Je hoeft echt niet in een keer over te gaan op plantaardig eten. Misschien dat je het een paar weken volhoudt, maar als je dan weer terugvalt op vlees en kaas, heb je vrij weinig bereikt. Beter neem je kleine stapjes. Dan duurt het iets langer, maar je houdt het wel sneller vol. Begin met het schrappen van vlees en vis en bouw langzaam uit naar geen melk, ei en honing meer. Als geen vlees al moeilijk is: begin met een week geen vlees eten en kijk hoe het bevalt. Vind je dat te moeilijk, eet dan eens een dag geen vlees. Dat kan iedereen. Begin klein en maak een groot verschil.

Wat is er mis met melk?

In het kort: melk is eigenlijk bedoeld voor kalfjes. Kalfjes worden vaak vlak na de geboorte bij de moeder weggehaald, wat beiden veel stress oplevert, aangezien dit niet natuurlijk is. Gelukkig kun je zuivel makkelijk vervangen. Er bestaan tientallen soorten plantaardige melk, zoals amandelmelk, sojamelk of havermelk. Hetzelfde geldt voor yoghurt, boter en room.

Hoe weet ik wat allemaal plantaardig is?

Goede vraag, dat je weet je heel vaak niet. Vitamine D bijvoorbeeld, wordt vaak aan producten toegevoegd en is vaak dierlijk. Fruit met schil wordt vaak ingewreven met glansmiddel van gemalen insecten. Maar melkzuur is bijvoorbeeld wel weer plantaardig. Soms zie je door de bomen het bos niet meer, dus laat die kleine dingen even los. Het gaat om de grote dingen, zoals zuivel en vlees. Gelukkig staan deze ingrediënten vanwege allergieën vaak dikgedrukt en kun je ze makkelijk vinden op de verpakking. Daarnaast zijn er apps zoals Plenty die je een overzicht geven van vegan producten.

Wat is er dan mis met ei? Je kunt toch biologische eieren kopen of vrije uitloop?

Ja, dat kun je doen, maar het is niet veel beter dan gewone eieren. Het begint met het uitmoorden van de haantjes, omdat die overbodig zijn. De overgebleven kippen leven met zes tot negen op 1 vierkante meter. Niet erg comfortabel dus. Om te voorkomen dat ze elkaar pikken, worden de snavelpuntjes er onverdoofd afgebrand of gekapt. Kippen zijn zo gefokt dat ze elk etmaal een ei leggen, wat onnatuurlijk veel is en dus heel zwaar is voor de kip. Na 17 maanden is de legkip niet productief meer. De hennetjes worden met de hand gevangen, waarbij vleugels en poten vaak breken en daarna gaan ze op transport naar het slachthuis. Bij biologische kippen hakken ze misschien niet de snavelpuntjes eraf, maar de haantjes worden nog steeds versnipperd. Niet fijn.

Maar honing is wel oké, toch?

Ik heb zelf lang nagedacht over of ik vind dat honing slecht is. We hebben tenslotte bijen nodig op deze wereld. Feit is dat bijen in hun leven maar heel weinig honing maken, ongeveer 1/12 theelepel. Ze moeten hard werken voor hun honing in de lente en zomer omdat er in de winter niet echt bloemen zijn. We pakken dus eigenlijk hun eten af. Vaak geven imkers wel suikerwater aan de bijen, maar dit bevat minder voedingsstoffen dan honing. Zelf vind ik het moeilijk te beoordelen. Een bevriende imker praat er heel anders over dan de site van de Vegan Challenge. In ieder geval denk ik dat honing vrij makkelijk te vervangen is als je dat wil, door bijv. agavesiroop. En als je begint met vlees, vis, ei en melk minderen, ben je al heel goed op weg.

Wat kan ik dan nog wel eten?

Genoeg! Brood, rijst, pasta. Alle granen zijn plantaardig, net als groente en fruit. Eet hummus op je brood, of pindakaas of jam. Als je even op de verpakking kijkt, kun je ook makkelijk plantaardige hagelslag of chocopasta vinden. Vervang vlees door vleesvervangers. Die smaken vaak hartstikke lekker. Google op vegan koekjes en kijk eens bij de pure chocola: bijna altijd vegan. Chips, vaak ook plantaardig, ligt aan de olie waarin ze gebakken worden. Kijk niet naar wat je niet meer eet, maar wat je allemaal nog wel wil eten.

Maar ik sport veel!

Nice, ik ook en dat gaat prima. Sporters doen het juist vaak beter op plantaardige voeding. Google op 'vegan athletes' en je weet wat ik bedoel. Mocht je nog niet overtuigd zijn, dan raad ik je aan om de documentaire The Game Changers te kijken (staat op Netflix). Wedden dat je er daarna niet meer aan twijfelt of veganisme wel gezond is?

Krijg je wel genoeg voedingsstoffen binnen?

Over het algemeen wel. Vaak krijgen veganisten juist meer vitaminen binnen omdat ze automatisch ook gezonder eten. B12 is iets waar je wel op moet letten, dit krijg je alleen binnen via dierlijke producten. Slik hier dus een supplement voor.

Hoe ga ik om met mensen die het maar niks vinden?

Misschien dat je ouders er geen rekening mee willen houden bij het koken. Of dat je vrienden je raar aankijken. Mijn ervaring is dat mensen er vaak wel respect voor hebben. Ze gaan niet meteen ook plantaardig eten, maar ze keuren je meestal ook niet af. Leg mensen rustig uit waarom je plantaardig wil eten en probeer eventueel een compromis te vinden, zoals afspreken dat je ouders een paar keer in de week vegetarisch koken. Hanteer bijvoorbeeld de 'vegan when at home-regel'. Je eet thuis plantaardig en waar het kan ook buiten de deur of bij andere mensen, maar gaat hen niet verplichten om voor jou speciaal vegan te koken als je blijft eten.

Wat eet ik met Sinterklaas / Kerst?

Dan natuurlijk de grote vraag: hoe kom ik de feestdagen door? Geen zorgen. Sinterklaas kun je prima overleven. De meeste bakkerskruidnoten, zoals die van Bolletje, AH of Jumbo zijn vegan. Check even de verpakking voor de zekerheid. Qua chocoladeletters moet je de pure hebben, die zijn bijna altijd plantaardig.

Als je met kerst de kalkoen weglaat, ben je al een heel eind. En Google is je vriend. Zoek op 'veganize ...' en je krijgt een berg recepten op je scherm. Kijk ook eens op Veganwiki, daar staan veel lijsten met vegan producten en informatie.

Maria

Londenreis 2019

Misschien ben je ooit in Londen geweest. Of niet, net zoals ik. In ieder geval: in T3 ga je (als het goed is) naar Londen! Zelf ben ik dit jaar geweest, en ik vond het geweldig! Wil je misschien wat over de reis weten? Lees dan vooral verder!

Om 05:30 moet je op school staan, de bussen vertrekken namelijk stipt op tijd. Als je er niet bent, kunnen de bussen niet vertrekken en je ouders moeten dan nieuwe tickets voor de reis betalen! Dus 05:30 op school, oké? Nou, dan sta ik daar met m'n jaren '80 tas, klaar om op reis te gaan! We gaan de bus in, nog even wat insta-foto's maken, eventueel een zwart-wit foto, en we gaan door naar België en uiteindelijk Frankrijk. Onderweg naar Calais roept een docent: 'Ik heb net een vluchteling gezien! Kijken jullie mee?' En bij de eerste vluchteling roept iemand (ik in dit geval): 'Kijk! Daar, een vluchteling!' en iedereen draait om. Zo ging het verder totdat we bij de grenscontrole kwamen. Daar kwamen honden in de auto om te zoeken naar de drugs of wiet, en moesten wij onze paspoorten laten zien. Terug de bus in, en de ferry op!

Na 45 minuten kwamen we aan bij de Engelse kust. Ik kon de witte kalkrotsen echt goed zien. Wat zijn ze mooi! We rijden al gelijk naar buiten, wel links natuurlijk. Na door het typische landschap te hebben gereden, kwamen we in een klein stadje aan. Lekker door de stad heen lopen, kindjes in uniform bekijken, winkels binnen, kijken hoe de rest van onze school bij Starbucks zit, oude gebouwen bekijken. Daarna terug in de bus, om te horen dat iemand belletje heeft geeld, nog even 10 minuten oponthoud, en door naar Londen.

Ondertussen begint het te regenen, maar dat deert ons niet. Wij zaten namelijk in de bus! De zon begon al een beetje te zakken. We zouden bij een park met de gastgezinnen afspreken, maar aangezien het al later was, werden we afgezet in een woonwijk. Daar sta je dan, met een hele hoop T3-leerlingen. Tenslotte kreeg mijn groepje, waarmee ik naar het gastgezin zou gaan, te horen dat we gesplitst zouden worden, aangezien er geen ruimte meer was bij het afgesproken gastgezin, daar konden maar 2 van de 4 leerlingen in. De man zag er een beetje raar uit, dus een klasgenoot en ik dachten dat het beter was als we de andere twee met hem mee zouden sturen. Niet dus. Wij werden opgehaald, gingen met een andere bus naar een busstop voor de woonwijk van de vrouw. Het leek op een reusachtig landhuis, maar dit was slechts de toegangspoort van de wijk... Dus wij stappen een stoepje met wat bij mekaar gegooid onkruid op, en stonden blijkbaar al in de voortuin. Naar binnengelopen, kamer geïnspecteerd, "Pasta Bolognese" gegeten, en nog wat telefoongebruik, en slapen maar, ondanks de muziek van de vrouw haar kinderen.

's Ochtends om 06:15 Engelse tijd stonden we op, eten, aankleden, en terug naar de afgesproken plek lopen, vergezeld door 4 meisjes uit een andere klas. We gingen met de bus naar een treinstation, naar Londen, door groepen demonstranten, naar Buckingham Palace, langs een park bomvol met Amerikaanse grijze eekhoorns, Langs het Canadese gebouw (Canada hoorde bij Groot-Brittannië en dat is duidelijk te zien! In Canada zag ik namelijk meer wachters en doedelzakspelers dan hier in Londen), weer door de demonstranten, naar de Big Ben.

Toen gingen we naar een parkje, lekker lunch eten, en daarna naar keuzeactiviteit. Ik had gekozen voor The London Dungeon. Het spanningsniveau was hoog, maar als ik zo terugkijk, was het minder eng dan verwacht. We liepen met z'n allen terug, en we werden 'losgelaten' en moesten zelf eten zoeken. Toevallig herkende ik een restaurantje uit Amerika, genaamd Pret A Manger. Overigens was ik wel de enige die hier iets kocht... De rest stond allemaal al bij de Mc. Naar het metrostation, en weer terug naar de gastgezinnen.

De volgende dag (wat gaat de tijd snel, zeg!) met de bus weer naar het treinstation, met de trein naar Londen. Op naar Tate Modern Art museum. Een woord: SAAI. Ik houd wel van kunst, maar dit? Zelfs mijn docent beeldende vormgeving wilde niet blijven kijken. Toen deze hel voorbij was, gingen we lekker eten (alweer) en liepen daarna door naar het theater, voor 'The school of rock'. Een leuke, vrolijke musical en de hele zaal zat vol! Aan het einde kwam er ook nog een actrice die onder andere meedeed aan Mamma Mia! op het podium. Iedereen ging uit zijn dak, ook buiten nog.

We liepen door naar een ander deel van Londen. Ook hier werd gedemonstreerd, dit keer niet over het klimaat, nee, dit keer over een Arabisch land, tussen het Canadese gebouw en het gebouw van de Zuid-Afrikaanse ambassade. Wij wilden dat ontvluchten, dus liepen we Chinatown binnen. Zo veel winkels, en in allemaal geweest. Ik heb dingen gezien die wij hier nooit zouden eten, zoals harten en varkensoren. We liepen Chinatown weer uit en gingen naar: de MC Donald's. Het krioelde van de zwervers rondom de fastfoodketen, maar je zegt gewoon heel hard NEE!!! Uiteindelijk bleek dat we eerder moesten verzamelen, dus wij stoppen snel alle chickennuggets in onze wangzakken, en rennen naar de afgesproken plek. Vanuit hier gaan we met de trein naar 'het beginstation' en naar huis. We reden een tijdje met de bus, en stopten toen bij de Eurotunnel. We reden de trein binnen, en het was héét, heel heet. Ik dacht dat ik dood zou gaan (tip: ga onder in bij de trap zitten, daar is het lekker fris). Aankomst in Frankrijk, naar België, in de Shell naar de wc, terug naar Nederland. Yes, daar had ik echt behoefte aan. Terug naar school, waar we opgewacht werden door onze ouders, nou ja, sommigen...

Finn

Interview met

RIK VAN DER ELST

Je bent dit jaar voor het eerst afdelingscoördinator. Wat houdt dat precies in?

Dat is een goede vraag. Voorheen waren er twee afdelingsleiders; Tons Janssen voor V3 en V4 en Wim Beerkens voor V5 en V6. Tons ging met pensioen, waardoor Wim afdelingsleider werd van V3 t/m V6. Wim zou dan verantwoordelijk zijn voor alle leerlingen op het VWO én alle docenten die in het VWO-team zitten, wat natuurlijk erg veel zou zijn. Het idee was dan dat Wim zich meer zou gaan richten op de docenten en ik ben nu verantwoordelijk voor de leerlingen. Als afdelingscoördinator kunnen leerlingen bij mij terecht als ze problemen hebben. Bijvoorbeeld als ze hun profiel willen veranderen, problemen hebben met hun rooster en nog veel meer.

Hoe bevalt dit tot nu toe?

Ik vind lesgeven heel leuk, maar als je heel veel les geeft en heel vaak dezelfde stof behandelt, wordt dit voor mij een beetje saai. Ik raak soms best snel verveeld. Dit is daarom wel een leuke afwisseling, omdat ik word uitgedaagd om na te denken en problemen van leerlingen op te lossen.

Toen Tons met pensioen ging, kwam er dus een nieuwe functie vrij. Heb je daarvoor moeten solliciteren?

Aan het eind van het vorige schooljaar werd bekend dat deze nieuwe functie werd gecreëerd. Toen moest en wilde ik daarvoor inderdaad solliciteren. Ook voor de onderbouw, vmbo-T en havo kon je solliciteren voor afdelingscoördinator. Ik moest aangeven waarom ik dacht dat ik hiervoor geschikt was, wat ik er leuk aan vond en waarom ik solliciteerde. Ook kreeg ik verschillende casussen, waarbij ik moest zeggen hoe ik dan zou handelen.

Waarom denk je dat jij bent aangenomen?

Ik denk dat ze zagen dat leerlingen wel naar mij toe durven en willen komen als ze ergens mee zitten. Ook heb ik goed contact met leerlingen en ben ik creatief. Je zou het eigenlijk aan Martinette (Selten, directielid) moeten vragen, die heeft mij mede aangenomen.

‘Ik zag laatst Bert door de gangen lopen en je kon zien dat leerlingen opkeken en dachten:

“Oh nee, als hij mij maar niet moet hebben.”

Dit zou denk ik nooit gebeuren als leerlingen mij zouden zien. Ik denk niet dat ik zoiets uitstraal, terwijl dat soms wel belangrijk kan zijn.’

Ook ben je natuurlijk gewoon leraar, wat vind je daar het leukste aan?

Contact met leerlingen hebben vind ik heel leuk; grapjes maken, plezier hebben en lachen is belangrijk. Ook vind ik het heel leuk om het over politiek te hebben. Ik wil uitleggen dat politiek niet saai is en dat alles wat er in de wereld gebeurt te maken heeft met het vak dat ik geef.

Wil je altijd al leraar worden?

Het heeft wel altijd in mijn achterhoofd gezeten. Na de middelbare school heb ik eraan gedacht om een lerarenopleiding te doen, maar ik wilde gewoon naar de universiteit om daar politicologie te studeren. Ik vond het zonde om naar hbo te gaan. Na mijn studie heb ik bijna een jaar in Den Haag gewerkt bij Binnenlandse Zaken, maar daar werd ik niet gelukkig van. Dus toen ben ik toch een lerarenopleiding gaan doen en dat vond ik heel erg leuk.

Heb je nog herinneringen aan je eerste werkdag op de NSG?

Ik kan me daar eigenlijk niks van herinneren, gek genoeg. Ik kan me daar eigenlijk niks van herinneren, gek genoeg. Ik kan me daar eigenlijk niks van herinneren, gek genoeg. Ik kan me daar eigenlijk niks van herinneren, gek genoeg. Ik kan me daar eigenlijk niks van herinneren, gek genoeg.

Waar zie je jezelf over 10 jaar?

Dan ben ik 40! Ik weet niet of ik dan nog op deze school werk, want ik hoop dat ik dan een volgende stap heb gezet in mijn carrière. Het lijkt me bijvoorbeeld leuk om meer te presenteren en debatteren. Ik heb ooit zelfs de ambitie gehad om naar de Tweede Kamer te gaan. Het wereldje van de politiek vind ik heel interessant, maar om daar nou echt aan deel te nemen en naar Den Haag te gaan... die ambitie heb ik nu niet meer. Lokale politiek lijkt me daarentegen wel leuker, bijvoorbeeld wethouder van onderwijs zijn. Over 10 jaar denk ik dat ik meer bezig ben met presenteren en debatten leiden.

Hoe vier je de feestdagen?

Zoals iedereen, met vrienden en familie. We zijn een dag bij mijn ouders en de andere dag bij de moeder van mijn vriendin. Ik vind het altijd heel gezellig om bij mijn familie te zijn, lekker te eten en spelletjes te doen. Op Tweede Kerstdag doen we sinds ik me kan herinneren met het gezin allemaal mee met de Kangoeroeloop in Vught, dan gaan we met z'n allen hardlopen in het bos en eten we daarna appeltaart en 's avonds konijn. 's Morgens eten we bollenbrij. Dat is de traditie.

Hoe zou je jezelf in drie woorden omschrijven?

Dat wil ik zeggen, als jullie mij ook in drie woorden zouden omschrijven.

‘Ik zou zeggen dat enthousiast zijn, plezier hebben en hard werken wel bij me past.’

Wij waren het met Rik eens. We zouden hem omschrijven als enthousiast, grappig en politiek geïnteresseerd. Ook denken we dat hij over het algemeen wel heel erg gemogen wordt door leerlingen.

Lara en Lisa

WEST SIDE STORY

De audities

De audities van West Side Story zijn geweest. Inmiddels is ook al bekend wie er mee mogen doen met de musical. Er wordt al hard gewerkt om er een spectaculaire musical van te maken! Wij hebben uitgezocht hoe het nou precies zat met die audities.

Spel/zang

Bij de spel- en zangaudities werd er zo relaxt mogelijk gedaan. Er werd goed uitgelegd wat je moest doen en hoe je dat moest doen. Als eerst gingen de deelnemers zingen. Je moest thuis twee liedjes voorbereiden. Nadat het zingen klaar was, gingen de deelnemers een dialoog doen met een oud-leerling. Het dialoog had je thuis ook voorbereid. Toen dat allemaal klaar was, was er nog een acteespel waarbij je in slowmotion moest rennen, en er was nog een improvisatieopdracht. Op 30 oktober kwamen de mails binnen er daar stond in of je wel of niet geselecteerd was voor spel of voor het ensemble.

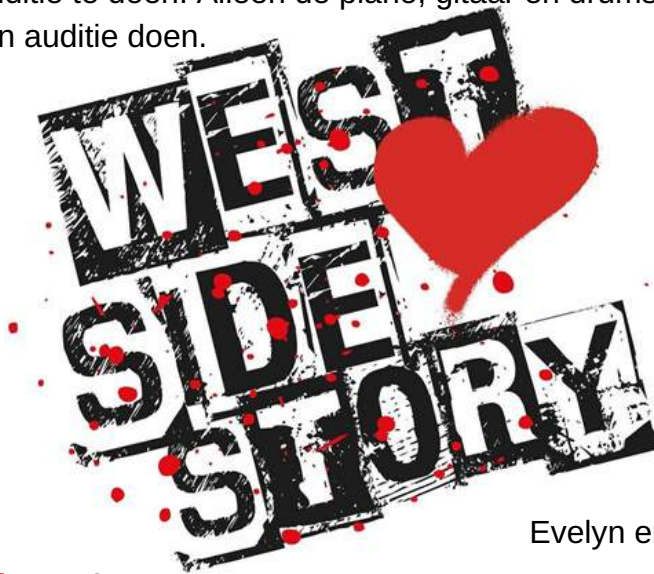
Dans

Voor de dansauditie moest je ook iets voorbereiden. Je moest een kort dansje bedenken op een liedje. Je mocht je eigen stijl kiezen. Bij binnenkomst kreeg iedereen een nummer opgespeld, zodat je jury wist wie je was. Als eerst werd je verteld wat je moest doen, daarna begon de warming-up al snel. Toen de warming-up klaar was, werd er een dans gemaakt.

Alle deelnemers stonden in vijf rijen, en de rijen wisselden om zodat iedereen een keer vooraan stond. De dans leerde je in kleine stappen, daardoor leerde je de dans snel. Toen iedereen de dans kende, gingen de deelnemers in drie groepen naar binnen. Nadat iedereen aan de beurt was geweest, werd er een foto gemaakt zodat ze een gezicht bij het nummer hadden. Na de auditie kreeg je al snel een mail met de uitslag.

Orkest

Voor het orkest hoefde niet iedereen auditie te doen. Alleen de piano, gitaar en drums moesten auditie doen.

Evelyn en Minne

De cursus omgaan met teleurstellingen gaat helaas niet door...

Sure, geweldige quote. Maar nu serieus. We krijgen in ons leven allemaal te maken met teleurstellingen. Misschien ben je niet door bij de musical op school, kreeg je niet dat baantje dat je wilde of word je gedumpt door je grote liefde. You're not the only one, dus hier wat tips.

Hoe komt het nou dat je je teleurgesteld voelt? Dat heeft alles te maken met verwachtingen. Je verheugde je ergens op, maar het gaat niet zoals je wil dat het gaat. Om in de toekomst zo veel mogelijk teleurstellingen te voorkomen: verwacht minder. En nee, dat is niet makkelijk. Maar het helpt wel. Hecht minder waarde aan de uitkomsten. Wie weet pakt alles zelfs nog beter uit op een andere manier.

Maar goed, je bent nu teleurgesteld. Wat doe je er aan? Heel irritant, maar er zit niks anders op dan het te accepteren. Ik snap dat je daar nu nog even geen zin in hebt. Word dus eerst even lekker boos, laat dat gevoel van teleurstelling je overspoelen. Sla tegen een bokszak als je die hebt, of tegen je kussen als je wil. Spreek het uit. Je mag teleurgesteld zijn, je mag boos, verdrietig, gefrustreerd zijn. Gooi het eruit! Wat voel je?

Als je een beetje tot rust gekomen bent, is het alsnog tijd voor die irritante stap 'accepteren'. Het is niet zo gegaan zoals je verwachtte. Balen. Met heel veel scheldwoorden erachteraan. Je kunt er niks meer aan doen, dat is een feit. Probeer het los te laten. Dat heeft tijd nodig en ja, dat is moeilijk, maar het komt goed.

Om dat proces van acceptatie te versnellen: ga op zoek naar iets anders leuks. Ben je niet door bij de musical? Neem dan zelf acteer- of dansles, of whatever. Start een leuk project, neem een nieuwe hobby, maak nieuwe vrienden. Zorg voor een doel in je leven. Denk in oplossingen.

En als laatste: jaloezie. Wat als jij niet krijgt wat je verwacht, maar iemand anders wel? Jaloezie is geen fijne emotie en het kan behoorlijk lastig zijn om blij te zijn voor die ander die wel heeft wat jij ook wilde. Maar probeer zo te denken: hoe zou jij willen dat de ander jou behandelde als jij datgene had en die ander niet? Je kunt jaloezie ook omzetten in iets positiefs. Blijkbaar wil je dat ene waar je nu zo jaloers op bent heel graag. Ga er dan voor. Maak een plan om het te bereiken en ga desnoods een paar keer op je bek. Dat is oké. Zoals J.K Rowling zei:

*It's impossible to live without failing at something
unless you live so cautiously that you might as well, not have lived at all
in which case you've failed by default*

Taalgebruik op social media

Het is pauze en je kijkt even op je telefoon. Je hebt een appje gekregen van je vriend, je leest: *Hi kom je gezellig ff bij osn zitten we zijn in de aula.*

Het valt mij op dat er de laatste tijd veel fouten worden gemaakt in spelling gemaakt via sociale media en dat is zonde. Stel je voor dat in de toekomst alle mensen en zelfs schrijvers zo schrijven, zou jij dan nog een tekst willen lezen? En zou jij dan nog een boek willen lezen?

Dit zijn de meeste fouten die met taal te maken hebben, die gemaakt worden op sociale media:

Spelfouten

Je probeert zo snel mogelijk te typen zodat je ook snel een berichtje kunt versturen, maar daardoor ontstaan er wel heel veel spellingsfouten, waardoor degene naar wie je het stuurt niks meer van jouw berichtje snapt.

Misschien moet je toch maar wat meer tijd nemen om te typen!

Afkortingen

Veel mensen sturen afkortingen om een berichtje snel te versturen, bijvoorbeeld: idd, srry, wrm, hz, wtf, enzovoort enzovoort. Maar als je dan zo'n berichtje probeert te lezen, snap je er niks meer van. Ook hier weer: neem de tijd om te typen!

Spraakberichten

Op bijvoorbeeld Whatsapp kun je ook spraakberichten versturen, het is handig voor degene die het spraakbericht verstuurt, want die hoeft dan niet te typen, hij hoeft het alleen maar in te spreken. Maar het is heel onhandig voor degene die het spraakbericht ontvangt, want als diegene iets niet verstaat, dan snapt hij het hele bericht waarschijnlijk niet meer. Je kunt dus beter typen dan spraakberichten versturen!

Veelgebruikte afkortingen op Whatsapp:

ff: even
gwn: gewoon
hoest: hoe is het ermee?
hz: hoezo
idd: inderdaad
kweenie: ik weet het niet
lm: laat maar
mis/miss: misschien
omg: oh mijn god
omw: ben onderweg
plz: alsjeblieft
sry/srry: sorry
thx/tx/thnx/tnx: dank je
wrm: waarom

Hoofdletters en leestekens

De hoofdletters en leestekens ontbreken vaak in snel getypte berichten, omdat degene die zo snel mogelijk een berichtje probeert te sturen, vaak de hoofdletters en leestekens vergeet. En nu denk je waarschijnlijk: maar wat maakt dat nou uit? Ik begrijp een berichtje ook zonder hoofdletters en leestekens. Maar stel je voor, dat alle mensen, zelfs schrijvers, zonder hoofdletters en leestekens zouden schrijven. Zou jij dan nog een boek kunnen lezen? Probeer eens hoofdletters en leestekens in je berichtje toe te passen.

Kortom, probeer wat meer tijd te nemen om een berichtje te versturen, dat is fijner en makkelijker voor de lezer van jouw berichten. En als de lezer jouw bericht sneller begrijpt, dan kan hij ook sneller een bericht terug sturen!

Puck

Top 5 kerstvakantie vakantielanden

De Kerstvakantie: je weet wel, die ene vakantie met al die feestdagen waarvan je alle gebeurtenissen de dag er na alweer vergeten bent. Nou, om je familie te ontvluchten gaan veel mensen naar een blokhut in de Alpen om daar hete kaas naar binnen te gieten. Maar wat zijn de beste plekken om dat te doen? Speciaal voor jullie zet ik ze op een rijtje.

5: Nederland

Ons eigen koude kikkerlandje, ja. We hebben hier misschien geen natuurlijke bergen om vanaf te skiën, maar het brood is hier wel eetbaar, en mensen spreken hier gewoon Nederlands en niet een of andere taal die je normaal gesproken al 80 minuten in de week moet leren.

4: De VS

Ze vieren Kerst daar echt niet normaal groot, als je een Amerikaans kerstdiner ziet, begrijp je wel dat de mensen daar zo dik zijn. In het noorden zijn ook aardig wat skiresorts te vinden.

3: Zuid-Afrika

Het ligt op het zuidelijk halfrond, dus het is er zomer. Dus voor mensen die niet zo van de kou zijn: Zuid-Afrika! Je kunt gewoon lekker op het strand gaan liggen zonnen terwijl in Nederland je familie ligt te bevriezen in de kou.

2: Zwitserland

Ja jongens, pak je fondue en zakmes er maar bij, want Zwitserland is een perfect land als je wilt gaan skiën, snowboarden of eten. Want laten we eerlijk zijn, je gaat chocolade en kaas je keelgat in gieten alsof je Erdogan bent die Turken Syrië in giet.

1: Oostenrijk

Net als Zwitserland een soort Duitsland met bergen, maar, nu zonder Fransen! En dat is altijd een plus. (Ook de reden waarom Frankrijk zelf niet op de lijst staat.) In Oostenrijk zijn ongelooflijk veel skiresorts en Alpenhotels.

Tijmen

MARLON BRANDO

Een tijdje geleden, in de herfstvakantie, is op school een korte film opgenomen, namelijk: Marlon Brando. Ik mocht in deze film figureren.

De korte film Marlon Brando gaat over beste vrienden Cas en Naomi, beide 17 jaar oud en openlijk gay. In de laatste weken voor hun eindexamens besteden ze hun dagen met dromen, ravotten en onderzoeken. Ze voelen zich veilig bij elkaar, maar als ze door hun toekomstplannen uit elkaar lijken te groeien, komt hun relatie op losse schroeven te staan.

De film is opgenomen op de NSG, de hele dag werd er gedraaid. Het was erg leuk om als figurant langs te lopen, maar ook om een kijkje achter de schermen te nemen. Je ziet dan echt hoe een film tot stand komt. Toen we niet hoefden te figureren was het ook niet erg: we hadden de hele school voor onszelf.

De film is resultaat van crowdfunding. Dat betekent dat iemand bijvoorbeeld een film wil maken, maar dat hij daar niet genoeg geld voor heeft. Dan kan die persoon een crowdfundingactie opzetten op het internet. Mensen kunnen dan geld geven aan die persoon, zodat hij de film kan maken.

De regisseur van deze film is Vincent Tilanus. Hij verhuisde naar Denemarken om te studeren aan The European Film College. Hij studeerde af met de film Disingenuous. Daarna kwamen de twee films Windkracht en Junkske. Voor zijn stage assisteerde hij zowel Yim Brakel voor de korte film Dagdromen als Ivo van Aart voor One of the Boys. Hij maakte ook Bladgoud. Hij vindt het vooral interessant om rauwe en realistische verhalen te vertellen, maar dan gebruikt hij wel creativiteit en schoonheid.

Len

VINCENT TILANUS

Protest Paarse Vrijdag

Normale mensen hebben geen speciale dag nodig

Vrijdag 13 december was het weer zo ver, Paarse Vrijdag. Elk jaar is het weer hetzelfde. De GSA bedenkt iets leuks om te zeggen dat minderheden er ook mogen zijn. Dit jaar deden we het echter anders. Dit jaar protesteerden we tegen Paarse Vrijdag!

Wat is de GSA eigenlijk?

GSA staat voor Gender and Seksualiteit Alliance, maar het gaat gewoon over diversiteit. Dus het gaat niet alleen over seksualiteit en gender.

Waarom gaan we protesteren?

Iedereen is eigenlijk best normaal. Het is dus juist raar dat je een dag hebt waarop je viert dat mensen mogen bestaan. Je benadrukt dan dat het anders is en dat klopt eigenlijk niet. Normale mensen hebben geen speciale dag nodig.

Wat is er gedaan op paarse vrijdag?

In de kleine pauze werd er geprotesteerd en onder andere in de aula. In de grote pauze werd in de theaterzaal het manifest voorgedragen. Als je dit hebt moeten missen kan je het manifest op de volgende pagina lezen.

Ook al is het protest al geweest je kan ons nog altijd steunen. Draag daarvoor kleding, het maakt niet uit wat. Dus gooi al je paarse kleding maar in de prullenbak en draag in plaats daarvan zoveel mogelijk kleren.

Manifest: GSA tegen Paarse Vrijdag

Waarom? Daarom!

Waarom? Waarom bestaat de Paarse Vrijdag? Waarom is er een dag waarop we met z'n allen zeggen: "Welkom, minderheden! Jullie mogen er ook bij." Door dit te doen wordt toch juist geïmpliceerd dat die "minderheden" anders zijn en niet gelijk welkom? Waarom is er een dag waarop deze "minderheden" in het zonnetje worden gezet? Het effect kan dan toch net zo goed zijn dat deze groepen zich juist anders voelen en daarmee minder welkom? Precies daarom protesteert de GSA van de Nijmeegse Scholengemeenschap Groenewoud tegen de Paarse Vrijdag.

Wij zijn van mening dat een dag als Paarse Vrijdag helemaal niet nodig zou moeten zijn. Voor ons is het vanzelfsprekend dat deze zogenaamde "minderheden" welkom zijn. Sterker nog, voor ons zijn het geen minderheden, maar gewoon mensen. Iedereen heeft wat ons betreft de volledige ruimte om te zijn wie die persoon wil zijn, zolang dit met respect is voor anderen.

Hierdoor komt de volgende vraag naar boven: waarom bestaat er nog een dag waarop, voor ons, normale mensen opeens weer een dagje anders zijn? Dat is toch krom? Ja. Dat is krom. Helaas is er een maar. Het overgrote deel van de NSG en een groot deel van de samenleving heet iedereen van harte welkom, ongeacht hun voorkeuren, maar niet iedereen voelt zich ook zo welkom. Niet iedereen voelt de volledige ruimte om te zijn wie deze persoon wil zijn en voor deze groep is er de Paarse Vrijdag.

De Paarse Vrijdag brengt onder de aandacht dat nog niet iedereen zich welkom voelt in de samenleving. Door dit thema weer onder de aandacht te brengen, hopen we keer op keer weer de school en, op landelijk niveau, de samenleving aan het denken te zetten over acceptatie en diversiteit, in de hoop dat we met z'n allen meer tolerant worden naar elkaar en dat er voor iedereen de ruimte is om 'eigen' te zijn, op wat voor manier dan ook.

Helaas zijn initiatieven als Paarse Vrijdag en de Regenboogweek nodig om deze aandacht te schenken aan acceptatie, diversiteit en tolerantie. In onze visie is het vanzelfsprekend dat iedereen welkom is en voor ons zijn initiatieven als Paarse Vrijdag ten overvloede. Voor ons idealisten is het overbodig om aandacht te schenken aan tolerantie en acceptatie, het is vanzelfsprekend. Daarom protesteren wij tegen de Paarse Vrijdag. Daarom!

Gender & Sexuality Alliance RESET
NSG Groenewoud

Interview met...

Heidi van Kilsdonk

In de vorige Zaza heeft Pieter Colla (biologie) Heidi aangewezen als volgende docent die geïnterviewd moest worden.

Dag Heidi, fijn dat je mee wil doen aan dit interview.

Graag gedaan - ik vind het leuk dat ik gevraagd word.

Ik praat alleen niet graag over mezelf, dus ik vind het moeilijk om iets over mijzelf te vertellen.

Mijn hobby's zijn Frans lezen en wandelen.

Wat wilde je vroeger worden?

Vroeger wist ik niet wat ik wilde worden. Na diverse jaren, na de middelbare school, na van alles en nog wat gedaan te hebben, kwam ik tot de ontdekking dat ik graag leraar Frans en Duits wilde worden.

Waarom ben je dan docent geworden, hoe kwam je toch nog tot die ontdekking?

Vanwege de docenten Frans, Duits en Engels op mijn middelbare school, het Maaslandcollege in Oss. Zij hebben mij literatuur leren lezen. Zij hebben mij geïnspireerd. Vooral mijn docente Frans, Tineke Lemmens, heeft mij veel geleerd. Onder haar leiding heb ik leren lezen. We deden dan over één alinea Frans een hele les om het te begrijpen.. Diverse alinea's, door haar behandeld, zitten nog steeds in mijn hoofd, 42 (!) jaar later.

Wat vind je van the roast van Frans (uit de vorige schoolkrant)?

Die roast vond ik grappig.

Wat vond je vroeger van Frans?

Vanaf de eerste les Frans ben ik fan geweest van Frans, Frankrijk en alles wat met Frankrijk te maken heeft.

Hoe beschrijf je jouw manier van lesgeven?

Streng, maar wel met een grap.

Wat vind je ervan hoe leerlingen over Frans denken?

Ik vind het jammer dat leerlingen het soms moeilijk vinden. Soms vinden ze het te moeilijk om te leren. Frans, maar dat geldt voor elke taal trouwens, kost veel moeite en inspanning om te leren gedurende een lange periode. Dat kan jaren duren.

Als je een ander vak dan Frans moest geven, welk vak zou dat dan zijn?

Dan zou ik Duits geven. Voor mij vertegenwoordigen deze twee talen (op de eerste plaats Frans en op de tweede plaats Duits) mijn leven. Frankrijk en Duitsland geven mij veel inspiratie.

Wanneer doet een leerling volgens jou iets fout?

Als een leerling niet respectvol is naar medeleerlingen en als een leerling niet respectvol is naar medewerkers op de NSG.

Wie wil je de volgende keer geïnterviewd zien in de schoolkrant?

Ik zou heel graag een interview willen lezen met Ad Floren. Hij is leraar wiskunde.

Is er iets wat niemand van jou weet? Zo ja, wat?

Ja, maar dat deel ik ook niet hier.

Met welke drie collega's Frans heb je de grootste kans om te overleven op een onbewoond eiland?

Dat weet ik niet.

"Vanaf de eerste les Frans ben ik fan geweest"

Vive la France!

Len

zoekt leden

Vind je het leuk om te schrijven, interviewen, creatieve ideeën uit te werken en dat in een mooie lay-out te zetten? Kom dan bij de schoolkrant van NSG Groenewoud! Meld je aan door een e-mail te sturen naar e.smeenk@nsg-groenewoud.nl.

**De redactie van de Zaza wenst jullie
fijne feestdagen
en een fantastisch 2020!**

POLO

TOT
VOLGEND JAAR!